

Handleplan for fravær

Mikkel Brix Nissen

Projektkoordinator og underviser

Cand. Scient.

Mini@diakonissen.dk

Indhold

Baggrund	3
Formål:.....	3
Mål / visioner.....	3
Gennemgang af fraværsstatistik for perioden fra januar 2020 t.o.m. april 2022.	3
Handleplan.....	4
Opsporing samt tidlig indsats	5
Trivselsmodel.....	5
En indbygget handleplan	6
Grøn	6
Gul	6
Rød.....	6
Studiestøtte tiltag for at nedbringe fravær:	7
Årshjul.....	7
Specialpædagogisk støtte (SPS).....	7
Studievejledning	7
Lektiecafe.....	8
Mentorordning	8
Fast klasselærer	8
Makkerskabsgrupper	8
Sprogstøtte	9
Studiestøtte-koordinatorer	9
Fra skole til uddannelsesaftale	9
Den svære overgang fra skole til oplæring.....	9

Baggrund

Diakonissestiftelsens fraværshandleplan bygger på vores fælles løfte ”vi ser altid mennesket”. Handleplanen skal sikre en forebyggende og tidlig indsats, således den enkelte bliver set og hjulpet på rette spor. Indsatsen har den primære filosofi at hvis eleven trives er der større chance for gennemførelse og lavere fravær.

I uddannelsescenter diakonissen (UCD) har vi fokus på at mindske og forebygge bekymrende fravær. Der kan forekomme mange grunde til højt fravær og det vil altid blive vurderet i det enkelte tilfælde. Et højt fravær kan have personlige, økonomiske, faglige såvel som sociale konsekvenser, både for den enkelte og set i klasseperspektiv.

Højt fravær kan lede til frafald, og vi mener derfor det er vigtigt at dette er en af de første røde flag vi som skole skal tage alvorligt i fastholdelsesøjemed.

Formål:

Handleplanen har til formål at blive bevidst om eventuelle grupper der kan være i højere risiko for fravær og evt. frafald. Herigennem udarbejde konkrete tiltag. Ydermere beskrive og viderebringe erfaring fra tiltag der er igangværende og afprøvet lokalt på diakonissestiftelsens SOSU uddannelser. Handleplanen tager udgangspunkt i uddannelsesstatistikken over elevernes fravær fra januar 2020 til og med april 2022. Ifølge undervisningsministeriet er der i gennemsnit ~10% fravær på erhvervsuddannelserne.¹

Gennemgang af fraværstatistik for perioden fra januar 2020 t.o.m. april 2022.

Tallene i dette afsnit udspringer af Fravær – nøgletal fra Børne og Undervisningsministeriet.²

Generelt for erhvervsuddannelserne er en stor forskel på, hvor meget fravær eleverne har. Mere end halvdelen af eleverne havde et fravær på 5 procent eller derunder, mens 8 procent havde et fravær på over 30 procent. Dette ses på figur 1. Dette ligger op til en speciel indsats

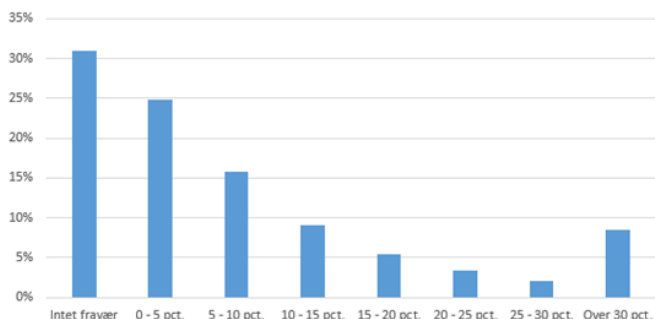
---

¹ <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2022/apr/220408-nye-tal-omkring-10-procent-fravaer-paa-erhvervsuddannelserne>

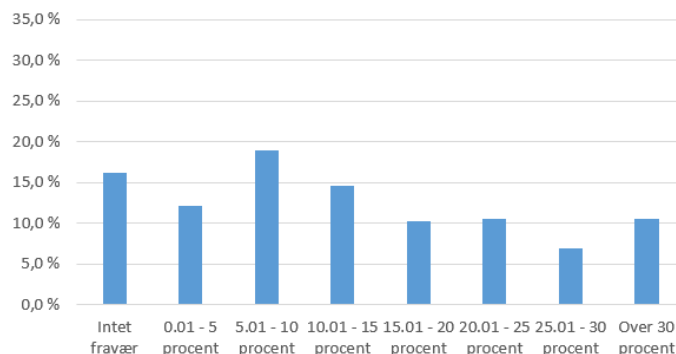
² Fravær - Nøgletal | Børne- og undervisningsministeriet (uddannelsesstatistik.dk)

til dem med over 30% fravær. Omvendt på Diakonissestiftelsens SOSU-uddannelser er disse mere jævnt fordelt. Dette ses på figur 2.

Figur 1 Fraværskategorier på alle erhvervsuddannelser

Figur 2 Fraværskategorier for Diakonissestiftelsens SOSU uddannelser

Gennemsnitlig fraværprocent for alle erhvervsskole i perioden er 9,88%, hvorom Diakonissens SOSU uddannelser har et gennemsnit på 12,10%. For SOSU skolerne ligger gennemsnittet på 9,26% uden SOSU H og 15,59% med SOSU H. Dette da denne skole er en stor outlier med over 50% fravær i nogle perioder.

I fraværstatistikken for 2022 ses ingen statistisk forskel/repetition i alder, køn, tidspunkt på året, hovedforløbstype. I kategorien 30+ fravær er aldersfordelingen jævn fordelt, ingen nævneværdig forskel i herkomst. Der er mindre forskellige i specifikke ordinale grupper som set i 25,01-30% hvor ikke-vestlig ligger højere end dansk. Med 6% af elevgruppen.

I kategorien "verdensdel" er der en enkelt udspringer for dem med Amerikansk herkomst i kategorien 0-5% 5-10 og 20-25% hvor de ligger højere end gennemsnittet.

I statistikken ligger en enkelt outlier for diakonissen med GF1 hvor denne har 100% fremmøde, hvilket kan skyldes en teknisk fejl. Slutteligt er Diakonissen i den situation at det er en by skole samt en lille skole. Dette indebærer at det ikke er muligt at direkte sammenligne med andre skoler.

Handleplan

Opsporing samt tidlig indsats

Med inspiration fra Aarhus kommunes rapport "fra fravær til fremmøde" samt elev-overblikket fra kommunernes landsforening arbejder UCD videre med denne viden i vores reviderede trivselsmodel. Med inspiration fra rapporterne har vi på UCD fastlagt kriterier for opsporing og tidlig indsats i forbindelse med mistrivsel og fravær.

Beskyttende faktorer	Risikofaktorer	Indikatorer
<ul style="list-style-type: none"> - God kontakt til klasselærer - God klasserumsledelse - Hurtig løsning på konflikter - Engagement i klassen - Trivsel - Venner i klassen - Passende faglige krav - Gode vaner - Lavt fravær - robusthed	<ul style="list-style-type: none"> - Dårlig økonomi - Dårligt hjemmeforhold - Skilsmisse - Familiære problemer - Sygdom - Dårlig klasserumskultur - Dårlige faglige forudsætninger - Mange skoleskift - Dårligt forhold til underviserne - Ingen erfaring fra tidligere	<ul style="list-style-type: none"> - Højt fravær - Fraværsmønstre – fx altid for sent om morgenen - Ingen venner i klassen - Er fagligt langt foran - Fagligt langt bagud - Lave karaktere - Trist

Figur 3 Beskyttende faktorer, Risikofaktorer samt indikatorer på fravær.

Trivselsmodel

UCD har udarbejdet en trivselsmodel, efter inspiration fra kommunernes landsforenings materiale om elev-overblik.³ Det oprindelige system blev grundlagt da oplæringsstederne har oplevet stor frafald i perioden. Systemet har ikke til formål at stigmatisere men at sikre høj kvalitet i studievejledning og trivsel. Dette opnås gennem et visuelt system med farvekoderne Grøn – Gul – Rød. Systemet kan hjælpe med at danne overblik både for den enkelte klasselærer med i særdeleshed skabe grundlag for at arbejde inter-kollegialt og anvende deres interdisciplinære

³ <https://www.kl.dk/media/19131/elev-overblik-med-trafikly-ssystem.pdf>

fagligheder til at hjælpe en elev i mistrivsel. Systemet skal som hovedregel være gateway til fortsat arbejde med fastholdelse, høj elevtrivsel og nedbringelse af fravær.

En indbygget handleplan

Systemet har indbygget et 3-step handleplan hvori at eleven bliver fulgt op. Dette er gennem et farvesystem samt X der indikerer om der er specielle forhold der er relevant for læreren men ikke kan ændres. F.eks. speciel adgang til hjælpemidler, kørestol, ordblindhed mm.

Grøn

Er eleven grøn er der ingen eller få indikatorer på mistrivsel, der ses en hovedvægt at beskyttende faktorer, og få risikofaktorer.

Gul

Hvis eleven bliver gul, begynder der et opstå flere indikatorer på mistrivsel og evt. risikofaktorer. Det essentielle i systemet er at når eleven bliver gul skal der igangsættes en indsats. Fx, er eleven meget udfordret på sprog kan der indsættes en sprogmentor, samt henvises til ekstra danskundervisning. Er eleven rød.

Rød

Såfremt eleven vurderes rød er der flere indikatorer på mistrivsel eller direkte frafaldstruet. Når eleven er rød er det fastlagt i gruppen at der skal igangsættes et tværfagligt samarbejde om fastholdelse/afklaring. Dvs. ansvaret må ikke påhvile den enkelte klasselærer eller ansvarlige. Der bliver i denne foranledning også igangsat og dokumenteret specifikke indsatser til hvordan eleven kan hjælpes.

Figur 1 Trivselsmodellen. Indsatstriagering.

Støttetiltag for at nedbringe fravær:

Skolen har igangsat en række projekter i arbejdet om at nedbringe fravær, frafald og højne trivsel.

Herunder er listet projektbeskrivelser samt formål.

Årshjul

Der er i studiestøttegruppen blevet udarbejdet et årshjul med workshops og aktiviteter rettet mod studietrivsel. Herunder er der i halvårligt rul planlagt:

- Jobansøgning og CV workshop.
- IT-workshop.
- Eksamensangstkursus.
- Julehygge, havehygge og sommerafslutning.
- Fotokonkurrence.
- Klassebilleder.

Ovenstående har det primære formål at udfylde de huller der finder i et uddannelsesforløb, og sørge for at bidrage til høj elevtrivsel og elevtilfredshed. Vores vision om at se den enkelte, og støtte dem gennem sociale samt faglige indsatser forsøges at ligges i dette årshjul.

Specialpædagogisk støtte (SPS)

UCD tilbyder specialpædagogisk støtte i henhold til forevisninger fra UVM.

Uddannelsesvejledning

På UCD tilbyder vi individuel vejledning til kommende og nuværende elever. Vejlederen er med til at sikre, at eleven bliver klædt bedst muligt på til et uddannelsesforløb.

Visionen er at være synlig og saglig, at være baseret på åbenhed, fortrolighed og troværdighed og vise respekt for elevens ret til selv at træffe kvalificerede beslutninger om sit studieforløb.

Vejledningsindsatsen sørger til at bidrage med, at eleven kender sine muligheder og rettigheder og bliver motiveret til at gennemføre sin uddannelse med optimalt fagligt og personligt udbytte.

Vejledningsindsatsen skal bidrage til et aktivt og inspirerende uddannelsesmiljø

Alle elever er forud for opstart til en personlig samtale med uddannelsesvejledningen for at imødegå frafald og trivsel.

Lektiecafe

UCD tilbyder lektiecafé hver torsdag, så elever, der er udfordret fagligt, eller ønsker et miljø hvor man kan tale om lektier/studieteknik, kan hjælpes.

Mentorordning

Diakonissestiftelsen har et korps af frivillige mentorer, der står klar til at hjælpe elever, der er i fare for at falde ud af uddannelsen. Mentorerne underviser ikke, men giver personlig støtte.

Der er også mentorer, hvor det primært er sproglig støtte, og måske rollen som ny i et fremmed land.⁴

Mentorerne har et netværk, som mødes fire gange om året og taler om rollen som mentor.

Et mentorforløb varer typisk til uddannelsen er afsluttet, eller til eleven selv afslutter forholdet.

Fast klasselærer

Alle hold har en fast klasselærer, som følger holdet og har ansvar for holdets generelle trivsel og samspil. Alle elever har en fast tilknyttet kontaktlærer, som afholder kontaktlærersamtaler med eleven både som en "skal-opgave" og efter elevernes individuelle behov. Dette giver også mulighed for det vigtige relationelle arbejde mellem underviser og elev, som værdsættes højt i vores trivselsundersøgelse.

Hvis en elev er frafaldstruet (har op mod 15 % fravær eller flere end 3 fraværsperioder) afholdes omsorgssamtaler med deltagelse af elev, kontaktlærer, vejleder, skolens uddannelsesleder og evt. repræsentant for ansættende arbejdsgiver for at lægge en handleplan for elevens videre forløb og beskrive præcises indsatsområder. Herefter følges eleverne tæt af deres kontaktlærer og vejleder.

Makkerskabsgrupper

Eleverne sættes i makkerskabsgrupper, hvor man særlig har ansvar for hinanden. Disse grupper bliver løbende justeret og blandet for at understøtte at alle kan arbejde sammen.

---

⁴ <https://www.diakonissestiftelsen.dk/nyheder/vi-er-to-mennesker-der-laerer-hinanden-at-kende>

Sprogstøtte

Alle elever bliver sprog screenet ved læsevejleder, og der er stort fokus på muligheden for at få hjælp til ekstra danskundervisning, studiestøtte, ordblindeundervisning samt samarbejde med eksterne aktører. Skolen oplever ikke større frafald eller fravær for de som er sprogligt udfordret. Tværtimod er gennemførelse højere for efterkommere og indvandrere end personer med herkomsten dansk.

Studiestøtte-koordinatorer

UCD har igennem puljemidler ansat studiestøtte-koordinatorer der arbejder på ovenstående projekter samt har en 50/50 rolle i undervisning. På denne måde er de i stand til at arbejde til på praksis hvor projekterne skal implementeres. Denne pulje udløber i 2023.

Fra skole til uddannelsesaftale

Vi er i gang med et projekt sammen med SOSU H + flere arbejdsgiverkommuner i hovedstadsområdet omkring den vanskelige overgang fra GF2 til uddannelsesaftale på Hovedforløbet. Ud over dette projekt arbejder vi selv med andre initiativer der kan underbygge den gode overgang til uddannelsesaftale. Dette består bl.a. i vidensdeling omkring digital introduktion til ansøgningsstedet Lærepladsen.dk, samt opsætning af mini-kurser til de elever der oplever problemer med ansøgningsprocessen.

Den svære overgang fra skole til oplæring

Skolen har oprettet en ny indsats til at understøtte den svære overgang mellem skole og oplæringssted. Her er der blevet ansat en studiestøttekoordinator der har fokus på fastholdelse af elever i oplæring. Endvidere er der igangsat et projekt hvor klasselærerne kommer på lærepladsbesøg og møder eleverne i praksis samt deres vejleder, dette for at understøtte en kobling mellem teori og praksis samt at danne bedre overgange. Projektet er i udvikling og skal løbende justeres for at finde den bedst mulige måde at understøtte overgangene i en vekseluddannelse.

MINI/Sept. 2022